

Prețulu

pentru Sibiu pe 1 anu întregu 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dudu la casa cu 1 d. mai multu pe anu; — trimis cu post'a în lăintrulu monarhiei pe 1 anu întregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — In străinatate pe 1 anu 10 fl. séu 22 franci, pe 6 luni 5 fl. séu 11 franci; — numeri singuratici se dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu si literariu.

Ori-ce inserate,
se platescu pe serie séu linia, cu litere merunte garmondu, la prim'a publicare câte 7 cr., la adou'a si a trei'a câte 6 cr. v. a. si preste aceea 30 cr. de timbru la tesaurulu publicu.
Prenumeratiunile se potu face in modulu celu mai usioru prin assecuratiunile postei statului, adresate de a dreptulu la Redactiunea Diariulu Observatoriulu in Sibiu.

Nr. 3.

Sibiu, 10/22 Ianuaru 1879.

Anulu II.

Romani'a si Russi'a.

(Urmare si fine.)

VI. Invasiunea trupeloru russesci inainte de a trece conventiunea si prin camerele Romaniei, proclamatiunea, despretiulu ce arata muscalii cãtra tiãra, guvernul si Domnu, au produsu in Bucuresci iritatiune mare. Romanii incepura se vedea mai limpede si se se convinga, cã in adeveru tractatele de confederatiuni inchiãiete de cei mici cu cei mari si tari, sunt nesigure. De altumentrea care tractate sunt sigure? Nici unele, sau celu multu acelea, care sunt tinute si respectate de frica reciproca. Acuma romaniloru le mai remase, ca pe viitoriu se faca apellu la lealitatea si cavalerismulu imperatulu Russiei. Mai tardiu s'a vediu, cã si acea sperãntia a fostu cu totulu desiãta.

Inte acestea Romani'a — oficiale, adeca gubernulu si organele sale au crediutu, cã binele patriei cere deocãmdata, cã conventiunea inchiãieta cu Russi'a se fia executata cu fidelitate, ceea ce s'a se intemplat in consciintia. Muscaliloru inse nu le pasatu de conventiune. Plansorile venia din tot partile asupra brutalitatiloru armatei, comandatele supremu inse respundea, cã elu nu avuse timpu se informadie pe generali si coloneli despre inchiãierea conventiunei. Dara si mai tardiu, unele puncte ale conventiunei au fostu calcate de cãtra muscali fora picu de scrupolu, precum de es. legea monopolulu de tutunuri. Celu care le calcã, era n lini'a prima insusi fratele imperatulu.

Cu tãte acestea, romanii primira pe tiãrulu Alexandru II in patri'a si capital'a loru in modu fãrte strãlucitu si chiaru simpaticu, laudandu intieptiunea, bunãtatea, generositatea si iubirea lui de dreptate. Nimicu nu le-a folositu, ci au trebuitu se audia preste pucinu din gur'a muscaliloru dicãndu-li-se aratu: Suntemu decisi se ve luamu Basarabi'a. deca acãsta era calea muscaliloru care'i ducea preste Dunare, cã se spoliadie mai antaiu pe romanii. sãis fu platita politic'a romanãca de sentimentãlate. Atunci inse romanii isi resfrãnsãra manecile anã in cote si in Maiu 1877 proclamãra in unãmitate independenti'a patriei loru fãra a mai inreba, pãte a diecea òra pe Europ'a si cu atãtu mai pucinu pe Russi'a. Acelu pasu decisivu ilu acura romanii cu atãtu mai virtosu, cã ei isi castigãserã informatiuni positive si exacte despre scopulu Russiei de a face din cestiunea independentiei Romaniei unu obiectu de specula, cã se dica adeca la timpulu seu: Ve recunosc independenti'a, ve iau inse cã pretiu alu bunãvointiei mele Basarabi'a. In acelea momente muscalii se simtirea pacãliti reu de cãtra romanii si in quartirulu generalu m. duce Nicolae si generalii nu'si mai potea ascunde mani'a loru. De aci se esplica si tonulu mojicescu alu notei amerintiãorie esite din pen'a consiliãriulu de statu Nelidoff. Cei carii cunoscã tãte antecedentiile, sciã bine, cã proclamãrea de independentia nu era indreptata contra Turciei, ci contra Russiei.

In acelea dile inse muscalii era siguri de victori'a loru; de aceea ei refusã ori-ce cooperatiune militãra a romaniloru, era Nelidoff dise curatu, cã pasulu celu de antaiu alu Romaniei preste Dunare desfiintãdia conventiunea. Gubernulu romanescu erãsi credea, cã participãndu la acea campania, va castiga unele folãse sigure pentru tiãra; voiã inse a conserva in totu casulu individualitateã armatei romanesci. Diplomati'a rusescã speculã si asupr'a acelei dorintie, cã in casu de asia, se o pãta pune de conditiune, buna òra camu asia: Ve lasãmu se participãti la campania preste Dunare, sub conditiune inse, cã se stergemu din conventiune punctulu ce ve asigura integritatea teritoriulu vostru.

Asia stã caus'a Romaniei facia cu Russi'a, pre candu capritiãsã Bellona isi intãrse dintr'odata faci'a de cãtra armat'a rusescã. In Asi'a si in Europ'a muscalii batuti infricosiatu, catastrof'a cea mai cumplita si rusinãsa se pareã a fi la usia. In acelea momente de periculu supremu, pre candu armat'a rusescã fugeã mancãndu pãmentu de inaintea

lui Osman pasã si pre candu insusi tiãrulu era in periculu de a cadã in captivitate turcescã, in quartirulu seu generalu comandãntii isi aduserã aminte de armat'a romanãca, batjocorita si urgisita de ei. Atunci fu candu marele duce Nicolae ca comandãntu supremu telegrafã principulu Carolu I urmãtãriele cuvente in veci memorabili: „Veniti „in ajutoriulu nostru, treceti Dunarea „pe unde voiti dumneavãstra, cum voiti dvãstra, „sub ce conditiuni voiti, numai se veniti iute, cã-ci „Turcii ne cufunda.“*) Romanii, totu ei generosii, alergãra intru ajutoriulu muscaliloru strimtorati, fãra a le pune nici-o conditiune**). Romanii adeca era convinsi, cã prin acelu actu cavalerescu si de rãru devotãmentu, voru fi in stare se exercitãdie òresicare presiune morale asupr'a Russiei si se o silãsca in modulu acesta, cã se tina de sacra conventiunea din 16 Aprile 1877. Romanii s'au batutu la Plevna pentru independenti'a si integritatea teritoriulu loru, nu contra turciloru, ci candu cauti bine, contra rusiloru.

Aci ne permitemu a reflecta pe eminentele auctoru alu memorandumulu la unele adeveruri cunoscute si dsale fãrte bine. La casulu trecerei armatei romanesci preste Dunare se pãte aplicã preã bine fabul'a Lupulu si Barz'a (ciconia), candu acãsta rogata de lupu, ajutata de gãtulu seu celu lungu, ii scãse osulu ce'i stetese in gãtleju, era candu isi cerã onorariulu de medicu, lupulu ii dise: se'mi multiãmesci cã nu'ti remase gãtulu intre fãlcile mele. Mai avemu inca si alta inventiãtura milenãria, hereditata prin tãte generatiunile, cã adeca cei mari si tari se supãra fãrte, ori-cãndu cei mici le aducu aminte de vreo binefacere sau ajutoriu ce le voru fi facutu acestia. Ajutoriulu datu de cei mici la cei mari, acestora le place a'lu numi datorã; din contra, ceea ce facu ei pentru cei mici, numescu gratia. In fine, classic'a sententia a lui Tacitus: Id proprium est ingenii humani, odisse quem laeseris, se pãte aplica preã bine si la relatiunile mai noue din Romani'a si Russi'a, precum si la nenumerate casuri din viãti'a privata, pentru-cã in adeveru asia este: Celu care te-a vetãmatu pe tine de mãrte, totu elu te uresce de mãrte, candu dupã legile moralei si ale umanitatiei ar urma, cã elu se ti se rãge de ertare. Pe romanii ii urescu toti, pentru-cã toti 'iau vetãmatu de nenumerate-ori si in mii de moduri. In dilele nãstre ur'a contra poporulu romanescu deveni cu atãtu mai intensiva si inversiunata, cu cãtu elu face progresse mai frumãse pe calea civilizatiunei. Acesteã progresse sunt calificãte ca hostilitate, prin urmare cã unele ce aru meritã ura si persecutiune. Curatu s'a scrisu si cititu, de es. aici in Transilvani'a, chiaru si in Septembrie anulu trecut: „Nu voimu se audimu de cultura si civilizatiune romanãca, nici nu potemu suferi cã sciintiele se se cultive in limb'a romaniloru.“

Restulu Memorialulu este una critica apriga a tractatulu de St. Stefano, scrisã din punctu-de vedere nationale romanescu, cum si europãnu; dara parte mare din argumentele aduse fiindu cunoscute din alte publicatiuni, noi inchiãiemu cu atãta escerpente si comentãriele nãstre, de a caroru repetire amu dorã cã se nu mai avemu trebuintia, ne tememu inse cã o vomu mai avea.

Care a fostu portãrea serbiloru cu romanii din Banãtu si din alte tinuturi?

(Urmare.)

Tendenti'a de desnacionalisãre si respective a elementulu romanu n'a succesu serbiloru nici in

*) In textulu originale: „Venez, à notre secours, passez le Danube où Vous voulez, comme Vous voulez, sous quelles conditions que vous voulez, mais venez vite, car les Turcs nous abiment.“

**) Generositãte! Da, curatu asia facura si romanii de dincãce in a. 1848 cãndu era p'aci cã se se pãrda Transilvani'a, ei se aruncãra cu micu cu mare intre sabii, glontie si flãcãri, fãra nici-o conditiune. Asia si in anulu 1863/5 candu cu cestiunea integritãtiei monarhiei, au mersu unde au fostu chãmatã, erãsi fãra conditiuni.

butulu celoru mai crãncene terorisãri comise facia de romanii; precum asemene tendentia de germanisãre n'a succesu nici nemtiloru, si precum dãra va ferã bunulu Ddieu cã se nu le succeda nici compãtriotiloru unguri, astãdi domni preste tãte celelalte nationalitati din acãsta patria comunã.

Au fostu ce e dreptu, multi dintre carturãrii romanii momiti, sedusi si prinsu in cursele serbiloru de a-si schimosi numele orginei familiei romanesci, acatiãndu-i terminatiunea serbãca, d. e. Albu trebuiã se-si acãtia unu „ici“ ca se fia Albiciu; Arsa in Arsici; Barbu in Barbuloviciu; ma pãna la ridiculu pre bietulu Ciupãrca ilu faceã Ciupercoviciu; pre Furcu in Furcoviciu, din Pascu — Pasculoviciu séu Paschieviciu, — si din Ursu — Ursovicu, — si asia mai departe, pãna si pre Olãriu ilu silira a-si scrie numele Olãroviciu; ér cãti nu se supuneau, vai de capulu loru, cã-ci nu poteau fi popi nici dascãli, sau in alta functiune. De altmintrea rãru va aflã omulu si astãdi dinte multimea de preoti si alti individi de inteligentia, care se'si mai aiba numele originalu romanescu. Mai toti dupã connume la aparitiune aru fi se fia serbi, ceea-ce inse nu stã: cã-ci dupã fãptele loru, toti — cu unele pucine esceptiuni — s'au manifestatu de ceea-ce sunt dela natura si instinctu, adeca romanii adeverati.

Este caracteristica acãsta aparitiune mai vortosu in adunãrile bisericesci „sinãde, congresse etc., candu aude omulu multime de nume serbite, d. e. cum sunt — afãra de vr'õ 2—3 inși, ale tuturoru protopopiloru nostri banãtiani, ale caroru simtieminte nationali nu se potu trãge la indoiãla, de si la unii urmele spiritulu serbescu de servilismu si acum'a totu se mai cunoscã, atãtu in familia cãtu si in societate.

La serbieã preotiloru nostri sub timpulu comuniunei ierãrchie, au contribuitu mai cu sãma „casãtoriele loru cu fiice de ale serbiloru!“ Cei mai multi dintre popii si ici colã si dintre dascãlii nostri de pe acelu timpu, constrinsi de impregiurãri, si-au luat de socii fete de serbi. In Versietiu pãna la despartirea romaniloru de ierãrchi'a vitrega serbãca, era si teologi'a romana coordinata celei serbesci, unde tenerii nostri resolviti la carier'a preotiãca petreceau trei ani. Se sciã cã in acestu orãsiu elementulu serbescu este dominante dela Vladicã pãna la opinãca; acolo s'a datu ocasiune teologiloru nostri a se asimilã si familiarisã cu coreligionãrii serbi, a face cunoscintia cu ficele loru si ale luã de socie.

Cu aceste casãtorii se faceã monopolu formale; deca unu teologu romanu au apucatu odatã intr'õ familia serbãca a fi in vuptu si quartiru, a trebuitu in scurtu timpu se se silãsca a invetiã serbesce. Cãti sunt de aceia, cari candu au intrãtu in teologia nici unu cuventu n'au sciutu serbesce, dar venindu acãsa pe timpulu ferieloru, au suprinsu pre ai sei vorbindu cã la culesulu vieloru in Versietiu, adeca serbesce. Nu e nici o mirãre dar, cã multi dintre acei „bogoslõvi vlaschi“ — cum ii numeau serbãicele, s'au indulcitu cu spiritulu familiaru serbescu. Absolvendu cursurile teologice, bietulu candidat de preotia erã si candidat de mire, cã-ci parintii fetei la cari a locuitu teologulu, mi ti-lu tineau bine de guleru, mergeau la vladic'a si-i descoperiau „cum s'a inchilcitu bogoslõvulu cu fiic'a loru etc. etc.“

Este de prisosu a mai insirã si altele; destulu cã prin aceste apucãturi si cei mai innocenti au cãdiutu in cursele serbesci, cari cu ori-ce pretiu voiau se 'si marite ficele dupã popi romanesci. Smeritiã vladicã ii sprigineau prin intrevenire despoticã, dãndu-li bietiloru teologi se pricãpa, cã numai asia 'i va popi, deca voru luã de socii pre atãri fete serbesci; ér dupã-ce 'si legãu capulu cu ele casãtorindu-se si se duceau cu rogãrea la vladic'a se-i popãca, li se diceã verde: „cã da si mii'a, capeti popi'a cu singeli'a! Asia si nu altcum au fostu pre atãnci. Cine se va indoi,

i se potu aretá cu degetulu casuri concrete la popi de aceeași sörte, cari si astadi se mai afla in viétia.

Unde a pusu odata o serba pitiorulu intr'o familia romanésca, acolo s'a incubatu curendu si spiritulu serbescu, cà-ci serb'a de sí scia romanése, totusi odata cu capulu nu voiá se scóta unu cuventu romanescu din gura, ci conversatiunea cu barbatulu ei erá numai serbésca, se întielege pentru cà in cas'a parintiloru ei nici o vorba buna despre romani nu audisa, ci numai injurii triviale, porecliri batjocurítorie, de care serbii totdeun'a la ori ce ocaziuni isi spurcá gura, cum sunt buna-ora epite-tele de lotru (lopov), hotiu (pustaiea) spendiuratoria (obesieneacu), nimenea (nitcovu) si altele demue de caracterulu lor, si ce a fostu mai dorerosu erá lasitatea si poltronari'a romanului cá barbatu, cà-ci fiindu popa ori dascalu, subordinatu vladicului serbescu, de fric'a urmariloru rele, vrendu nevrendu le suferia tóte dela o femeia, pre carea séu peccatele lui, séu sil'a morala iau adus'o in casa, ca se carmuiesca si batjocuresca pre toti membri familiei.

Dorerosu este, cà si astadi, dupa emanciparea nóstra de serbi, se afla unele familii de ale pretilor si invetiatoriloru romani, unde femeia serba duce rolulu dictaturei in casa si unde limb'a de conversatiune este cea serbésca, adeca a femeiei.

Impregiurarea acésta ne indreptatesce se credemu, cà capii acestoru familii nu ambla pe petiére bune sanetóse; nu 'si cunoscú demnitátea de barbatu si superbi'a nationala. Cunóscemu diu contra familii inteligente romane, unde totu asia barbati si-au luatú socii de serbu, dar acelea n'au cutediatu se 'si aróge rolulu de domnia si propagare a limbei serbesci, ci au vorbitu in limb'a barbatului, care a sciutu cum se faca din ea adeverata consorta romana asia, încátu in scurtu timpu s'a manifestatu de cea mai zelósa si brava romana.

Acésta a inghimpatu si suparatu fórté pre serbi; ei nu mai avea ochi buni se védia pre acelea femei; lamentau susu si tare, cà romanii li desnationaliséza sistematicu seculu femeiescu, ceea ce ar fi rusine si periclu pentru intrég'a serbime; cà-ci déca li succede romaniloru a renegá ficele serbe, atunci acésta renegare va strabate pâna si la poporulu serbescu, pre care hotii de romani ilu voru atrage la sine, si viitóri'a generatiune serbésca cu incetulu va peri.

Ur'a si si resbunarea serbilor asupra romanului ajunse a fi atátu de intensiva, incatu déca vedeau cà ficele lorú maritate dupa romani se acomodeza spiritului si datinelorú familiei romane, le respingeau si anathemisau batjocurindu-le cu epitétulu de „Vlasc'a puvarca“ — adeca romanése „imputita romanésca etc.“

Pruncii nascuti din acestea casatorii, de regula se cresceau in spiritulu mamei lorú, si devenindu corciture, candu se faceau maturi prin scótele serbesci din Carlovétiu, esiau de acolo serbi mai incarnati decâtú cei puritani. Simtiementele nationali romane dela tata se stingeau cu totulu, si déca acela cu timpulu si prin impregiurari se mai poté redesteptá in dinsic, se potea considera ca minune.

Omnipotentia femeiei de nationalitate straina se manifesta si la alte elemente; asia d. e. este sciutu, cum facu unguóicele unde apuca intr'o familia romana, in sinulu careia tocmai asia se transplatéza, viresce si incuiba limb'a si spiritulu magiaru, cá si alu femeiei serbesci. Dar totusi este óresicare diferentia între acésta analogia. In privinti'a acésta femeia de nationalitate germana este mai toleranta si démna de lauda. Esemple viue ni se aréta in multe familii romane de prin diferite orasie, cum ele, dupa unu timpu scurtu alu casatoriei isi insusiescu cunoscinti'a deplina a limbei barbatului asia, cà invetiand'o cu ajutoriulu dictionariului si cu o predilectiune admirabila, o si uséza cu preferintia in conversatiune cu barbatulu si intrég'a familia; pruncii si i cresce in limb'a si spiritulu romanescu. Cunóscemu de acestea femei, aduse cá socii prin tenerii nostri cari au studiatu la universitatile din Germani'a, si acelea se manifesta cu superbia de mame adeverate romane.

Am aretatu numai, cum o faceau si patiau popii nostri romani cu femeile lorú serbe; dar se vedemu cum se intemplá asemene nefericite casatorii si printre poporulu nostru in acelea comune, unde locuescu mestecati cu serbii.

(Va urmá.)

Revista politica.

Sibiu, 21 Ian. st. n. 1879.

O scire colportata de cátra diariulu „Neues Wiener Tageblatt“ voiesce se scie, ca in consiliulu militariu s'ar fi decisu, cá in curendu regimentele de linia si de

reserva aflátore in provinciile ocupate se fia rechiamate in patria si inlocuite prin altele, care inca n'au luatú parte la campani'a din „Austri'a noua.“ Intre acele regimente, care voru fi indreptate spre provinciile ocupate se numescú si acelea, care se afla sub comand'a generalatului din Sibiu. Acésta scire, de si nu ne-asteptata, totusi a facutu o impresiune fórté mare, nu numai asupra cercuriloru curatu militaré, dar inca si asupra întregii poporatiuni, de órece este cunoscutu, ca regimentele de linia, care se afla garnisonate in Transilvani'a sunt totu-odata acele regimente, alu caroru districte de recrutare si întregire este marele principatu alu Transilvaniei. Paralelu cu conferintiele consiliului de generali au decursu in Vien'a si o serie de consiliuri ale cabinetului comunu sub presiedinti'a Maiestatii Sale a Imperatului, la care au luatú parte si ambii prim-presiedinti ai cabinetelorú dualistice. Ce se va fi decisu in aceste consiliuri, nu ne este data noue a sci, de aceea ne si dispensamu de a inregistrá tóte acele sciri si combinatiuni vage, care circulédia in press'a ambelorú capitale.

Situatiunea parlamentara este inca totu obscura. Érasi se dice, ca dupa ce Reichsratul din Vien'a va ratificá tractatulu dela Berlinu, ceea ce se asteptá pe diu'a de sambat'a viitóre, se va denumi sub presiedinti'a bar. Depretis, unu ministeriu de functionari superiori, care dupa ce va fi condusu alegerile, apoi va face locu unui ministeriu Hohenwart.

Diariulu „Deutsche Zeitung“ inregistrandu aceste sciri in revist'a sa din 15 l. c. pentru care a fostu si confiscata, dara pe care o citédia „Pester Lloyd“ Nr. 11 editiunea de séra, din care estragemu si noi pasagiulu de mai la vale, le insotiesc cu urmatórele cuvinte: „Din mai multe parti i se confirma lui „Tagespost“ din Gratz, cá numele noului ministru-presiedinte alu cabinetului austriacu va causá o mare surprindere partidei constitutionale. Cei initiati se feresc a tradá acestu nume, pentru-cá, precum dicu, publicarea lui prea tempuraria ar potea pune in cestiune esistentia noului cabinetu. In cátu ne privesce pe noi, apoi acea surprindere anuntata o asteptamu cu mare liniste sufletésca. De si in Austri'a sunt tóte possibile, dara totusi cercurile competente ar face fórté consultu, cá se se cugete bine mai înainte de a încercá ce surprindere in directiunea unui experimentu federalisticu, de órece poporaloru Austriei inca le ar potea veni gustulu se le faca o surprindere.“

Caracteristice pentru starea actuala a lucrurilor sunt si cuvintele deputatului bar. Walterskirchen, care luandu parte la desbatere asupra tractatului din Berlinu între altele dice si acestea:

„Eu nu sunt amicu alu absolutismului, dara declaru, cá elu mi-ar convenicu multu mai bine, decâtú o astfelu de comedia a unui pseudo-constitutionalismu, care se radiema pe neadeveru si amagire si care isi permite a întrebuintia fatia de propriele corpuri representative nisce maccime, care sunt eschise din relatiunile cu poterile streine.“

In tempulu celu mai scurtu se astépta finalisarea si incheierea definitiva a tractatului de pace între Turci'a si gubernulu rusescu. Sunt fórté multi, cari se temu cá publicanduse stipulatiunile acelu tractatu, Europ'a va fi totu asia de multu surprinsa, cá si prin acelea ale tractatului dela San Stefano.

Din Franci'a se semnaléza o crisa de cabinetu, care ar implicá totu-odata si o crisa a presiedintiei republicei. Caus'a se dice a fi diferentiele ce s'ar fi nascutu asupra programei politice între cabinetulu Dufaure si majoritatea partidei republicane.

Romania.

Diu'a de 1 Ianuaru la Palatu. Luni, diu'a de anulu nou, A. S. R. Domnulu, incongiuratu de cas'a sa civila si militara, la orele 10 si jum. de diminetia, a asistatu la servitiulu divin, oficiatu de I. P. S. S. Mitropolitu Primatu, asistatu de inaltulu cleru, in biserica Mitropoliei, fatia fiindu d-nii ministri, inaltele corpuri si oficiari de tóte gradele.

M. S. R. Domnulu, dupa oficiulu divin, a trecutú inaintea trupelorú, compuse de detasiaménte din tóte corpurile garnisoniei si din guard'a orasianésca urandule „multi ani,“ la care trupele au respunsu prin entusiastice strigari de „se traiésca Maria Sa.“

Dupa defilarea trupelorú, Altetiea Sa Regala a mersu in apartamentele Mitropolitului Primatu, unde Inaltu Prea Santia Sa a esprimatu mai antei felicitarile din partea inaltului cleru, urandu Mariiloru lorú Regale ani multi si fericiti. Apoi d. ministru D. Sturdza inlocuindu pe d. presiedinte alu consiliului, care se afla in concediu, a rostitu urmatórele cuvinte din partea gubernului;

„Prea Inaltiate Dómne, „Depunemu la picioréle Tronului Mariei Tale Regale felicitarile nóstre cele mai respectuóse si cele mai calduróse cu ocaziunea inceputului anteiului anu nou in er'a independintiei recuperate.

„Tie, Maria Ta Regala, si generatiuniloru care mai bine de o jumetate seculu au lucratu, datoresce tíer'a acésta victoria nationala.

„Se traiesci si se domnesci ani multi si fericiti, cá se vedi consolidata pentru totud'a-una renascerea patriei implantandu-se in animele fia-carui cetatienu simtiementulu datoriei si alu devotamentulu celorú mai nemarginite cátra tíera si cátra suveranulu ei.“

Inaltimea Sa Regala a bine-voitu a respunde: „Sunt fórté miscatu de simtiemintele calduróse ce 'mi esprimati. Se dea Dumnedieu cá anulu in care intramu se fia plinu de fericire si de prosperitate pentru scump'a nóstra patria. Ne mai remanu si in anulu acesta multe dificultati de invinsu; inse, unindu-ne cu totii, suntú sicuru ca vomu trece preste densele si

vomu asicuré astu-felu Romaniei o pacinica desvoltare. Compezu si in viitoru pe concursulu d-vóstre.“

In acea di, unu numeru fórté considerabile de persóne din tóte starile societati s'au grabitu a esprima felicitarile lorú catre Altetiele Loru Regale, prin inscriere la Palatu, si o multime de depesie au fostu primite din tíera si strainetate.

„Romanulu.“

Bucuresci 7/19 Ian. (Estrasu din corespondentia privata.) Din analile societati academice abia a esitu tom. II pe an. 1877, care e mai voluminosu decâtú ori-candu alta-data; audiú inse cà si tom. I din a. 1878 este gat'a. Credu cálu veti primi si dv. De candu inceputa criticile literarie, incepu si carturarii nostri a se ocupá mai de aprópe de lucrurile societati academice, alaturea cu sotisele slavistiloru.

In catu pentru decoratiunea

Crucea Elisabeta acordata dómnelorú, care au bine meritatu de patria si natiune prin ingrigirea si ajutorarea soldatiloru raniti, Monitorulu ofic. publicá a dou'a lista multu mai lunga decâtú cea din Decembre. Ne cunoscéndu eu bine si nefiindu in stare se alegu pe dómnele din partile dv., nu pociu face mai multu, decâtú se ve trimitu unu exemplariu, mai alesu cá unele nume mi se paru tiparite reu; dv. le veti rectificá mai usioru. In totu casulu dela dv. sunt prea pucine, candu din Romani'a sunt cu sutele. Mi se spune cá dela dv. nici o dama nu a cerutu decoratiunea asia cum se prevede in statute; si asia câte se coprindu in listele esite pana acuma, au fostu recomandate unele dela Crucea rosia, care se ajutá si cu interesant'a brosiura a dómnei Judita E. Maccelariu, cunoscuta cá dama plina de ánima si devotamentu, altele au fostu recomandate de cátra unii barbati de acolo, cunoscuti in cercurile superiori ale societati nóstre dupa renumele lorú din trecutu etc.

(Dela Red.) Pre cátu cunóscemu noi familiile nóstre, aflamu in adou'a lista din „Monitoru“ dómne decorate cu Crucea Elisabeta si anume dómnele: Carolin'a soci'a prea démna a protopopului Símionu Balintu dela Rosii'a din munti. Sevasti'a Jacobu Murasiacu dela Brasiovu (sóc'a maiorului Grobu, unulu din eroii dela Plevna). Elen'a, soci'a protopopului Joanu Tieranu dela Lipova in Banatu. Maria soci'a protopopului si direct. Joane Hanea, nasc. Badila din Sibiu. Maria soci'a propriet. Ilesiu n. Sandoru dela Clusiu. Victori'a C. Jugá nasc. G. Baritiu dela Brasiovu. Maria soci'a advocatului Parteniu Cosma, n. Romanu in Sibiu. Aureli'a soci'a propriet. B. Iurca, n. baronessa L. B. Popu din Saraseu in Marmati'a. Joana soci'a judecatorului r. Joanu Badila, n. Dim. Moldovanu, in Sibiu. Ana, soci'a dr. de med. Joanu Moga n. Jacobu Bologa in Sibiu. Domnisió'a Elena, fic'a dlui proprietariu si deputatu diet. Geor. Popu in Basesci (Ilyésfalva, comit. Selagiului). Dómna Proca din Rosnovu (numele din botézu din eróne este omisu). De va fi remasu vre-unu nume diu acésta lista pentru necunóscerea familiiloru respectiv, nu potemu se scimu. Rectificari primimu cu tóte placerea.

Correspondentie particulare ale „Observatoriului“.

Sibiu, anulu nou 1879. In adunarea gen. Assoc. transilvane tiente anulu trecutú la Símleu dupa cum se scie, s'a decisu sistarea foiei Asociatiunei, cu adausulu, ca pe viitoru se appara in alta forma, nu in cea de pana acum. Pana candu deci publiculu va fi in placut'a positiune d'a se informá despre agendul Comitétului din organulu propriu alu Asociatiunei, nu va fi de prisosu a raportá despre unele lucrari de inportantia ale comitetului.

Obiectele mai insemnate din cele dóue siedintie ultime, tiente la 3 si 11 Jan. au fostu:

a) ajutoriéle pentru meseriasi oferite de cátra soc. „Transilvani'a“ din Bucuresci. In urm'a invitarei soc. „Transilvani'a,“ comitetulu assoc. nóstre a scrisu concursu si dupa aceea a alesu optu elevi de meseria, acordandu fia-caruia câte 25 fl. la anu pe tempulu cátu va servi, cá invetiacele. „Transilvani'a“ pune acum in dispositiunea comitetului sum'a de fl. 400. Intre-candu prin urmare din sum'a acésta, fl. 200 comitetulu decide, cá se se escrie de nou concursu pentru alti optu elevi.

Atragemu atentiunea inteligentiei nóstre de pre la tíera, cá oferindu se acésta ocaziune favorabila, se indemne pe tieranii nostri a'si dá copii la totu felulu de meserii, cà-ci „meseria este braciarea de aur,“ dice proverbulu.

b) cestiunea despre espunerea de producte si manufacte cu ocaziunea adunarii generali a assoc., ce se va tienie in anulu acesta la Sighisóra. In urm'a unei hartii adresate comitetulu din partea sub-despartimentului de acolo, cestiunea se iá la desbatere si prevediendu-se piedeci neinvigibili, comitetulu iá concludu, cá espositiunea proiectata se se amane pâna la alta adunare, eventualu pâna la cea urmatóre tienenda aci in Sibiu.

c) publicarea noului organu alu asociatiunei. Cestiunea acésta este de cea mai mare inportantia. Inainte cu 11 ani, candu aparú „Transilvani'a“ se assigurá redactiunea cu care se insarcinase secretariulu I alu assoc., dlu G. Baritiu, cá materialulu pentru foia va incurge dela membri asociatiunei in abundantia. Cele urmate le scimu. Destulu cá in siedinti'a I nu se poté aduce nici o decisiune in meritu, ér' in a dóu'a secret. II dlu dr. Hodosiu, fece urmatórea propunere:

1. Foi'a periodica a asociatiunei, prevediuta in statute, va purtá titlulu de: „Annalele asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu.“

2., In aceste Annale se voru publicá:

a) Processele verbali, actele si tóte lucrările adunarei generale, ale comitetului, si ale sectiunilor asociatiunii;

b) Discursurile séu disertatiunile istorice, scientifice si literari ale membrilor, ténute in adunările generale éu in sectiuni; precum si lucrările altoru, cari au ténut aprobaarea asociatiunii, respective a sectiunilor.

c) Alte scrieri, documente séu articli, pe cari comitetu séu sectiunile in sfer'a lor de competintia si de activitate, le voru afhá bune si demne pentru tiparire (§. 32 din Statute:);

d) Operatele premiate se voru publicá in Annale numai dupa ce se va regulá, prin unu anume concludu dreptu de proprietate între asociatiune care premiaza si între auctorulu premiatu.

3., Annalele voru aparee in fascicule nelimitate, in formatu octavu, de atate-ori, de cate-ori va fi materialu de publicatu.

4., Pretiulu lor se va stabili si insemná pe fiecare fasciculu dupa marimea lui. Dar' acestu pretiu va fi moderatu pentru membrii, decatu pentru membrii asociatiunii (§. 35 din Statute:).

5., Annalele publicate in cursulu unui anu, voru forhá unu tomu completu alu publicatiunilor asociatiunii in acelu anu.

6., Pentru publicarea acestoru Annale, va ingriji comitetulu asociatiunii prin secretariulu primariu, cá redactorulu acelu publicatiuni (§. 16 din Statute:).

Secretariulu primariu inse va fi adjutoratu in privint'a acésta si de secretarii sectiunilor in ceea ce privesce publicatiunile ce cadu in activitatea si competint'a acestora.

7., In publicarea Annaleloru, se va observá modulu de scriere ethimologicu, precum elu s'a observatu si pana acum in publicatiunile asociatiunii.

Dupa o discutie cam indelungata acésta propunere se primesce en bloc.

Astmodu pentru a. 1879 s'a decisu edarea „Annaleloru asociatiunii.“ Cum voru esi, candu si ce voru cuprinde vomu vedé. In totu casulu, dela sectiunile scientifice cu totu dreptulu se póte asteptá mai multu cá dela o persóna singuraticu.

Celu din urma obiectu insemnatu este:

c) processulu de pressa alu fóiei „Transilvania“. Din sutele de documente istorice care sau publicatu in „Transilvania“ dela aparitiunea ei, judele instructoru abia acum in numeriulu 23 a datu preste unulu, pentru care se crede in dreptu a trage la raspundere pe fostulu ei redactoru, si fiindu ca editorulu fóiei a fostu comitetulu asociatiunii, judele instructoru, luandu protocolu cu redactorele, cere si numele membrilor din comitetu (pe cari de altmintrea trebuiá se i scie inca de acum doui ani) pentru a luá si pe acestia la raspundere. Comitétulu decide estraderea numeloru membriloru.

P. S. Totu aci este locul a aminti si despre activitatea comitetului sub despar. III din Sibiu. Acestu comitetu, dupa ce a trecut prin mai multe forme si reforme, intregindu-se din nou lucra barbatescu in interesulu acestui sub-despartimentu. Intre altele in siedint'a din urma, a decisu inpartirea mai multoru premii pentru stimularea si ajutorarea membriloru din sinulu despartimentului, anume:

a) patru premii á 1 $\frac{1}{2}$ pentru cele mai bune prelegeri practice din ori-care obiectu din scólele poporali, prelucrate de invetiatori, cari locuescu pe teritoriulu acestui sub-despartimentu.

b) unu premiu de fl. 25 pentru invetiatoriulu care va dovedi mai multa harnicia in cultivarea unui gradini de scóla, si

c) 25 fl. pentru cumperarea de carti scolastice spre a se distribuí între scolarii cei mai seraci din despartimentu.

Fia cá acestu despartimentu se serve de modelu si pentru altele intru inaintarea culturai poporului!

P.-P.

Zelau 9 Jan. 1879. In urma decisiunilor luate in siedint'a adunarei generale a despartimentului XI alu Asociatiunii ténuta la 16 Iulie 1878 in comun'a Baesci, vinu cu totu respectulu a ve rogá se binevoiti a aduce la cunoscentia publica urmatoarele concurse:

I. Pentru una disertatiune conceputu in stilu poporalu, avendu de a tractá pre scurtu, despre modulu si mediulocele cu care si prin care ar fi mai cu succesu a cultivá pamentulu cá se produca mai multu grán, secare si cucurudiu, cu privire la situatiunea locuriloru din Selagiu. — Premiulu este 6 $\frac{1}{2}$ imperatesci.

II. Pentru acelu invetiatoriu, care in anulu 1879 va dá mai bunu esamenu si cu mai multi tineri din scóla de repetitiune. — Premiulu 10 fl. v. a.

III. Pentru acelu invetiatoriu, care va documentá, cá are cea mai avuta si mai bine arangata scóla de pomaritu; séu care va documentá, cá in primaver'a anului 1879 a olteitu mai multi pomi padureti cu bunu succesu. — Premiulu 15 fl. v. a.

La premiulu de sub Nr. I potu concurge si din alte despartimente, la cele de sub nrii II si III inse numai invetiatorii din regiunea despartimentului XI adaca din Selagiu.

Disertatiunea cu privire la premiulu de sub nrulu I e a se presentá la directorele despartimentului R. D. Alimpii Barboloviciu vicariu in Simleu (Sz. Somlyó) pana in 1 Iuliu 1879. — Scóla de pomeritu, pre cum si esamenele amintite sub nrii II si III se voru constatá pe calea Dniloru preoti concerninti, — respective senatele scolastice.

Domniloru invetiatori! Se'mi permiteti a ve adresá câteva cuvinte, care de si sunt convinsu cá le sciti si simtiti, totusi nu voru fi de prisosu ale repeti.

Poporulu nostru nici-odatu n'au avutu lipsa mai tare de conclucarea inteligentiei spre a'lu desteptá;

decatu între inprejurarile de facia. Nu, pentru-cá nici in timpii trecuti, candu popórale au fostu subjugate prin sabia nu a fostu periclitatu in esistintia s'a nationale, cá si acum, candu arm'a spirituala ilu amenintia. Adi nu puterea bruta, ci mintea cultivata redica pe popóra la prosperitate materiale si 'i garantéza esistintia in venitoriu. Noi, caroru ne place a ne mandri cu numele de romanu de o parte, éra de alt'a trecemu de inteligenti, avemu o marétia chiamare de a ne consolidá intru desteptarea poporului, din alu carui sinu suntemu esiti, pentru de alu aduce la cunoscentia de sine, si de ai aretá mediulocele trebuintiose pentru usiorarea esistintiei sale.

Inteligentia din Selagiu petrunsa de asemenea convingere a desftu premiele amintite, avendu in vedere, cá pe de o parte deschide concursu de a ve póte folosi puterile intru desteptarea poporului, de alta parte nesuint'a se ve fia in cátau recompensata.

Ce ajunge unu picuru de apa la atáta focu? — Voru dice unii.

Ce recompensa e aceea pentru atáta ostená? — voru adauge altii.

Schintea e fórte mica, inse bine nutrita, produce flacara mare, si apoi Domniloru, dela noi trece si pucinu de multu; pentru-cá pe toi ne apésa asia ceva, ce in limb'a poporului se numesce . . . Seracia.*)

Se facemu toti numai cátu potemu in sfer'a activitatei nóstre, si recompensa o vomu afhá in liniscea consciintiei datorintieloru implinite.*)

Vasiliu Popu,
asessoru si actuariu.

Din Banatulu temesianu, 11 Ianuariu.

(La adres'a publicistiloru din Romani'a.)

(Afaceri postale.) Din una comun'a banatiana primiramu o correspondentia, alu carei copriasu merita tóta atentiunea publiculu, éra mai de aproape a redactoriloru, editoriloru si totoruru abonatiloru de ori-ce fóia periodica si cu atátu mai virtosu dela foile periodice romanesci. Aici adaca este vorb'a de cultura, dara totuodata si de pung'a fiacaruia. Pentru cá se fimu perfectu intielesi, preitemu aci provocarea adresata de cátra oficiulu de posta cátra unu professoru; ea póta dat'a de 7 Ianuariu 1879 Nr. 4 si suna in traductiune asia: „Pe temeulu decretulu ministeriale de comerciu de dato 24 Decembre 1876 Nr. 34 ti se trimite aci alaturat'a quietant'a pentru taxa de cuteia ce ai se numeri in suma de 12 (doisprediece) florini pe timpulu dela 1 Ianuariu 1877 pana la finea anului 1878 si 178 bucati fasii de adrese câte 2 cri 3 fl. 74 cri pentru diariulu „Unulu pentru altulu“ ce appare in tíera straina, si esti invitatu cu onóre, cá acésta suma se o transmiti la subscrisulu oficiu de posta.“**)

Asia dara unu cetatienu din Austro-Ungari'a, care se prenumera la ori-ce diariu, fia din monarchia, fia din strainatate, trebue se mai platesca pe anu preste abonamentu inca 12 fl. sub titlu de cuteia (puucu), daca diariulu ese de 6 ori pe septemana; preste acésta inca si marce de câte 2 cri pentru fiacare Nru, daca ese in Romani'a. Ceea ce nu s'a disu in provocarea postale comunicata mai in susu este, cá daca voiesci se'ti aduca cursorulu, postariulu (levélhordozó, Briefträger) diariulu in casa, atunci ai se platesci inca câte 15 cri pe fiacare luna, prin urmare 180 cri pe anu. Acestea tóte sunt tace dictate de ministeriu. Se ilustramu aceste mesuri fiscali cu vreo doue exemple concrete.

Cutare diariu cotidianu din Romani'a costa acolo pe locu 48 lei noi (franci), carii facu á 45 cr. in v. a. fl. 21. 60 cr.

adaca unu cátu costa unu diariu mare cotidianu din Vien'a, inse adusu de es. in Sibiu. Preste acésta editorulu din Bucuresci cauta se'si mai céra porto pentru trimiterea preste frontaria incóce câte 5 centesime (bani) de fiacare Nr., de 300 Nri 15 franci fl. 7. 75 cr.

Mai platimu si noi aici alu doilea porto per 2 cri \times 300 fl. 6. — cr.

Adusu in casa in 12 luni \times 15 cr. fl. 1. 80 cr.

Suma fl. 36. 15 cr.

Asia unu diariu din Romani'a, care ese in 300 Nri pe anu costa in Austro-Ungari'a v. a. fl. 36. 15 cr. Daca inse in locu de porto la casa vei cere cuteia, cá diariulu se'ti fia pastratu in espeditiune pana vei trimite dupa elu, atunci in locu de 1 fl. 80 cr. ai se platesci 12 fl. pe anu; prin urmare acelu diariu din Romani'a te costa pretiu indoitu in comparatiune cu cele mai mari diare din monarchia austro-unguresca. Din acésta cauza cuteia isi inchiriad'ia numai casele cele mari comerciali sau diarele cele bogate, la care vinu mii de Nri si de scrisori preste anu, cá-ci tacs'a de 12 fl. se platesce pentru ori cate iti vinu,

*) DVóstra din acea regiune, multi pucini cáti sunteti, ati facutu pentru progresu atáta, cátu nu s'a facutu in multele, apropiate de centruri si locuita de inteligenti relative mai numerosi. Not'a Red.

**) Nr. 4.

Herrn

Auf Grund der Handels Ministerial-Verordnung ddo. 24. Dezember 1876, Nr. 34, wird in der Anlage die Quittung über die vom 1. Jänner 1877 bis Ende 1878 entfallende Fachgebühr von 12 fl. (Zwölf) und 178 Stück Adressschleifen á 2 kr. 3 fl. 74 kr. (Drei fl. 74) für die im Auslande erscheinende Zeitung „Unul Pentru Altul“ mit dem diensthöflichen Ersuchen obigen Betrag dem gefertigten Postamte zukommen zu machen.

Postamt 1879 am 7. Jänner.

(Numele.)

fia multe, fia pucine, éra sila nu'ti póte face cá se iai cutiia: de aceea la care nu'i dá man'a se feresce a o inchiria.

In totu casulu, costulu unui diariu din Romani'a sémena fórte cu unu fetu alu sistemului prohibitive, cá unu surogatu alu censurei preventive, ce dominase pentru productele literarie din Romani'a pana in a. 1861 candu fú desfiintata prin ministeriulu Schmerling.

Dara ce se faci ministriloru si publicistiloru din Romani'a, daca loru nu le pasa nimicu de acésta lipsa totale de reciprocitate precum nu le pasase nici candu au inchiaietu conventiunea. Si apoi dumnealoru sunt putredu de bogati, ce se se mai faca de vorba pentru cativa „rumini“ raticiti prin Ardealu si Ungari'a.

Altu exemplu. Pentru vreo 3500 de diare din tóta vast'a Germani'a, din care intra milióne de exemplarie in Austro-Ungari'a, porto este totu numai 1 cr. de Nr. cá si pentru cele din laintrulu monarchiei nóstre, prin urmare la 300 Nri 3 fl. pe anu, la 104 Nri 1 fl. 4 cr. Din contra, pentru diarele nóstre, care trecu in Romani'a, platimu porto indoitu, adaca cate 2 cri de Nr. = 6 fl. si respective 2 fl. 8 cri v. a. De acésta inse pasa si mai pucinu domniloru acumu independenti si suverani, candu si asia la ddloru productele literarie si de publicitate din Transilvania, sunt reu vedute, pucinu gustate, obscure, neintielese, obiecte ale persiflagiului mariloru politici din Bucuresci si Iasi. Si in fine, ce lipsa potu se aiba densii de incuragiarea literaturai si a publicitatiei ruminesci la ungureni, candu acestia sunt numai buni de a se preface in magiari si in calvini, pentru cá se scape de serbi si de muscali.

Sciri diverse.

— (Junimea romana din comun'a Covasintiu) va dá in folosulu fondului scóloru confessionali gr. orientali din locu in 21 Ianuariu st. v. (2 Febr. n.) unu balu, éra inaintea deschiderei aceluia va fi o representatiune teatrale La Turnu Magurele, piesa intr'unu actu de Vas. Alesandri, jucata de dilectanti. Persónele: Adela, tenera veduva, domnisiór'a Emili'a Craciunescu. Horea, sergentu de dorobanti, dn. E. N. T. Pucea. Doctorulu, dn. Teodoru Munteanu. Inceputulu precisu la 6 $\frac{1}{2}$ óre séra. Pretiulu biletelor de intrare: pentru familia 2 fl., de persona 80 cr. Ofertele generóse voru fi primite cu multiamita si publicate. Persóne sau familii onorabile, care nu aru fi fostu invitate din vre-o erore, se binevoiesca a se adressá cátra E. N. T. Pucea in Covasintiu. Comitétulu a ingrijitu pentru asiedierea óspetiloru in quartire.

— (Reuniunea romana de cantari din Reciti'a Montana in Banatu) a cantatu in serbatorile Craciunului s. liturgia de Stefanescu pentru choru barbatescu cu patru voci. A reusitu prea bine si a produsu efectu fórte placutu asupra multimei de poporenii veniti la s. bisericu. Acesta fú primul fructu alu osteneleloru reuniunei. Onóre atátu membriloru, cátu si conducatoriloru si intregu junei reuniuni. Daca ea in timpu asia de scurtu ajunse la rezultate asia de frumóse, zelulu si activitatea sa o va duce si mai departe, spre laud'a comunei Reciti'a.

— (O siedintia Publica) se va arangia din partea stipendistiloru Ilustrei familii Mocioniane, in memori'a Ilustrei Dóme Ecatarina Mocioni de Foen la 25 Ianuariu n. a. c. in „Hotel National“ dupa program'a urmatoria: 1. „Cuventu ocasionalu“ rostitu de Traianu Barzu technicu. 2. „Biografi'a ilustrei Dóme Ecatarina Mocioni de Foen“ compusa de George Creniceanu, medicinistu. 3. „La mórtea Ecatarinei Mocioni“ poesia de J. Vulcanu, declamata de Alessandru Mihailoviciu, technicu. 4. „Positiunea sociala a femeieloru“ disertatiune de T. Barzu. 5. „Cantulu gintei latine“ intonatu de chorulu societatii „Petru Maioru“ acompaniatu pe piano. Inceputulu la 1 $\frac{1}{2}$ óre (adaca immediatu dupa finirea parastasului). Budapest'a, in 12 Ianuariu n. 1879. Pentru stipendisti: George Muresianu, George Creniceanu, Traianu Barzu, Alessandru Mihailoviciu.

— (Balulu curtiei romane.) — In séra dilei anului nou, s'a datu balu la curte. La órele 10 si jumetate AA. LL. RR. Domnulu si Dómn'a, presidati de d. maresialu alu curtiei si de cas'a militara, au facutu intrarea Loru in balu. Mariile Loru Regale au trecut mai nainte in apartamentulu particularu alu Domnului, unde au ténutu adunare cu domuii siefi ai missiuniloru diplomatice, domni ministrii si inaltele personaje si societate loru cari, dupa ceremonialulu curtiei, la asemenea ocazioni, ocupa acestu apartamentu.

Corpulu diplomaticu a presintatu atunci Altetieloru Loru Regale, felicitarile sale de anulu nou.

Dupa acésta Domnulu si Dómn'a au trecut prin celelalte salóne, adresandu cuvinte gratiöse celoru mai multi din dómne si domni invitati.

La acésta serbare a asistatu, afara din corpulu diplomaticu si din domni ministri: reprezentanti din ambele Adunari Legiuitóre, inaltele curti de casatiune si de compturi, curtile de apelu si tribunalele, consiliulu municipalu, functionarii superiori si siefi de serviciu ai diferiteloru ramuri ale administratiunii publice. Armat'a, proprietatea si comerciulu aveau asemenea

numerosi reprezentanti, si peste persoane au fostu facia.

Cu acésta ocaziune mai multi straini de distinc-tiune au fostu presintati A. S. Regale Domnului de catre d-nii siefi ai misiunilor diplomatice respective.

Dantiulu a inceputu la órele 11 si a fostu din cele mai animate. La óra 1 s'a servitu supeulu in sal'a cea mare de pranditu, la care A. S. R. Domnulu a luat parte cu dómnele si domnii invitati.

M. S. R. Dómna, inaintea supeului, s'a retrasu in apartamentele Sale.

Dupa supeu a inceputu cotilionulu, la care M. S. R. Domnulu a privitu catva tempu si apoi s'a retrasu. Balulu a mai continuatu pana dupa órele 4 si a stralucitu prin cea mai via animatiune, precum si prin nume-rulu insemnatu de persóne din tóte positiunile sociale, cari s'au grabitu a aduce felicitari si a dovedi iubirea si devotamentulu lor pentru Aletiele Loru Regale. — Monitoriulu. —

(Necrologu.) Blanc'a Triffu nasc. Nemes cá socia, cu fi sei Blanc'a si Alesandru Triffu; ved. Mari'a Triffu nasc. Popu cá mama, Emericu Nemes advocatu cu soci'a sa nasc. Susanna Kemény cá socrii impreuna cu fiii lor Gavrilu Triffu prof. prep. in Zelau, Giorgiu Triffu locotenente la honv. in Lipsi'a, Teresi'a Popu nasc. Triffu, Juliann'a Tarti'a nasc. Triffu, Rosali'a Bui'a nasc. Triffu, Aureli'a Bucsi'a nasc. Triffu, Elen'a Triffu si Titu Triffu stud. gimn. cá frati si sorori, cu anima franta de dorere anuncia mórtea pré iubitulu lor sociu, respective tata, ginere si frate Joanu Triffu, advocatu in legile comune si cambiali, si membru alu comitetului comitatensu, intemplata in Bai'a-mare, la 17 Ianuariu st. nou sér'a la 8 óre, in etate de 31 ani, in alu 4-lea anu alu carierei sale advocatiale si alu ferici-tei sale casetorie, dupa unu morbu de 9 zile. Rema-sitiile lui pamentesci au fostu astrucate in cimeteriulu gr. cat. din Bai'a-mare, la 19 Ianuariu 3 1/2 óre dupa média-di, dupa ritulu gr. cat. Repaosatulu, cá sociu a fostu de modelu, cá crestinu, aperatoriu alu credintiei adeverate si veneratoriu alu de-aprópelui seu, cá advocatu devotatu adevérului, cá romanu, interesatu de binele poporului si cá amicu, pastratoriu alu sinceritatii si cordialitatii. Iu-jelescu afara de consangeni, si amicii intimi si cunoscutii nenumarati ai sei. Bai'a-mare, 18 Ianuariu 1879. Fia'i tierin'a usóra si memori'a eterna!

(Invitare) la serat'a literaria-musicala ur-mata de petrecere de dansu, care se va arangea de Junimea Romana din B.-Pesta, in 12 Febr. a. c. cal. nou, in sal'a dela „Grand-Hotel Hungaria,“ in folosulu societatii de lectura „Petru Maioru.“ Cu acésta ocaziune mai multi juni inbracati in costume nationali voru presentá on. publicu in pauza joculu istoricu alu „Calusieriloru;“ ér' corulu vocalu acompaniatu de mu-sica va intregi concertulu cu „Canteculu ginte latine,“ de dlu Vasile Alesandri, music'a de maestro Marchetti. Budapesta, in 10 Ianuariu 1879. Comitetulu arangia-toriu: Juliu cav. de Puscariu, presiedinte alu petrecerii de dansu. Josifu Vulcanu, presiedinte generalu. Dr. Aureliu Babesiu. Dr. Victoru Babesiu. Teofilu Bog-danu. George Creniceanu. Ioanu Dragosiu. Drd. Aug. Dumitreanu. Emil. cav. de Puscariu. Constantinu Ra-dulescu. Octavianu Russu. Greg. Stoiaovicu. Silviu Suci. Absolonu Todea. Ofertele binevoitóre se primescu cu multiamita si se voru cuitá pe calea diurna-listica. Bilete de intrare se afla la dlu Dr. Victoru Babesiu, medicu (VIII. Mária utca 10. II. em.) incepu du din 12 Ian. in fia-care di la órele 1—3 p. m.; in localitatea societatii (váczy utca 10. III. em. 34. a.) la órele 5—7 dupa miédiedi; in sér'a petrecerii la casa. Biletu de persóna: 2 fl. De familia: 3 fl. pentru

dóte persóne, de aci in susu se socotesce cate unu fl. pentru fia-care membru din familia.

(Advocatu nou.) Precum se póte vedea si din anuciulu pe care-lu publicamu pe pag. IV d. De-metriu Selageanu si-au deschisu cancelari'a sa ad-vocatiale in Ving'a (comitatulu Temisiórei). I dorimu succesu bunu in nou'a sa cariera.

(Casin'a oficiariloru) din Alb'a-Julia va arangea in decursulu carnevalului si alu postului-celui mare 14 petreceri, intre cari va fi si unu balu costu-matu.

(Emigratiunea din Austri'a.) Dupa da-tele statistice publicate, in anulu 1877 au emigratu din Austri'a cu totulu 5877 persóne si adeca din Austri'a de josu 66, din Austri'a de susu 19, din Salzburg 13, din Stiri'a 2, din Carinthi'a 5, din Krain 4, din litora-lulu istrianu 56, din Tirolu 1902, din Boemi'a 3066, din Moravi'a 377, din Silesi'a 52, din Galiti'a 308, din Bucovin'a 3 si din Dalmati'a 4. Dupa secsu au emi-gratu 3264 barbati si 2613 femei. Cu pucine escep-tiuni tient'a emigratorulu a fostu Americ'a de nordu.

(O noue comedie a d. Hajdeu.) Precum cetimu in diariile din capital'a Romaniei, pe scen'a teatrului nationalu s'au jucatu in dilele trecute cu unu adevératu succesu o noue comedie a d. Hajdeu, ce póta titlulu: „Trei crai dela resaritu.“

(Unu arbore de 4840 ani.) In Californi'a se taiá unu arbore, care trecea de patriarchulu paduri-loru din acea tíera. Acestu arbore era cunoscutu sub numele de „betranulu Moise.“ Déca i s'ar potea cal-culá etatea dupa numerulu cercuriloru concentrice, apoi acestu arbore trebuie se fi fostu de 4840 ani.

Sumariu prescurtat din materiile publicate in Ob-servatoriu anulu I.

(Urmare si fine.)

Nr. 97. Romani'a si Russi'a, dupa unu memo-rialu diplomaticu in 4 articlii (continuati in a. 1879.) — Romani'a, patriotismulu femeiloru romane. — Re-vista politica. — Continuari.

Nr. 98 cu suplementu. Trei continuari. — Ro-mani'a, program'a ministeriulu innoitu; aniversare'a Plevnei. — Critice literarie. — Corespondentie.

Nr. 99. Continuari. — Unu nou scandalu in diet'a Ungariei. — Critice literarie etc.

Nr. 100. Cifre finantiale desperate din Ungari'a. — Éra scandalu parlamentarie dualistice. — Ro-mani'a, adresele camereloru legislative. — Recensiu-ni de carti. Continuari din Nrii precedenti.

Nr. 101. Arnautii si tíer'a loru. — Tiparirea cartiloru sacre romanesce cu litere latine. — Limb'a magiara si limb'a ruseasca in lupta decisiva. — Dis-cursulu parlamentariu alu mitropolitulu Mironu Ro-manulu, in 2 Nri. — Corespondentie in caus'a diocesei romanesce dela Oradea. — Congresulu orientalistiloru.

Nr. 102. Romanii din Macedoni'a, Epiru, Tesali'a etc. in 3 Nri. — Unitatea imperiului si armat'a impe-riale. — Revista politica. — Romani'a. Improprieta-rirea insuratiiloru. Sciri diverse interesante.

Nr. 103. Statutul organicu pentru Rumeli'a orientale, si nationalitatele din Ungari'a, paralele. — Contributiunile directe si cumpletele restantie in Un-gari'a. — Revista politica. — Literatura si recensiu-ne de carti (cont din Nr. 100).

Nr. 104. O voce de Sirena, adeca apelulu diarie-loru rusesce cátra romani, cá se tína cu slavii. — Ro-mani'a, informatiuni asup'r'a stárei presente a natiunei si patriei romane, precum si din Dobrogea: éra in suplementu: Critica científica de profes. G. Pasca, si unu apellu caldurosu in favórea industriei mici, de preotulu Gr. Cardosiu etc. etc.

Preste acestea, in Foisió'r'a Observatoriu-lu se afla multime de novelle, novellette si alte piese si varietati din campulu literaturei usióre, destinate pentru acea parte a lectoriloru si lectorieloru, cari nu se ocupa nici cu politic'a nici cu alte cestiuni grele si seriose, ci pretindu numai lectura de distractiune, la noi cá si la tóta lumea cealalta. Bibliografi'a (anun-

tiurile de carti) a fostu cultivata asemenei pre cátu numai a permisulu spatiulu. Critic'a literia o cere imperiosu starea desvoltarei la care ajun limb'a si literatur'a nóstra; dara critic'a ne mai este busa íncá si din afara, de cátra neimpacatii adversariim limbei nóstre nationale, cari nu potu se'i suferé ultivarea si fixarea prin regule si legi dictate de geniú ei.

Post'a redactiunei.

Resíti'a 11. Cunóscemu acea miseria Vomú dá informatiune publica.

Zelan, 9. Cátu mai curendu.

Borhid, 5 Ian. Nu credemu se aflati fá care se o publice.

De sub Codru Beiusiului. Adevérucietii, asia inuse cum e stilisatu, ar stricá multu si n'afolosi nimicu.

Bucuresci. Librari'a Szöllösy: Dn. RG. e pe 1 anu. — 26 Dec. v. Odata s'au anuntiati. Mai multo prin posta. — 28 Dec. dela Colintina. N cu-nóscemu pe acelu technicu din Brasiovu. — 27 Dec. Pasquilu. Sierpele a sangeratu rodiendu la pil' de otielu.

Iasi, 25 Dec. Nici pána astadi.

Craiov'a, 21. Scrisórea DV veni in 9 die!

Dara in Dobrogea unde, in ce comuna?

Rom'a, 12 Ian. Pléca sau nu, la Constantio-pole? Brosiur'a dela Montpellier ne veni.

Cu Nr-lu I se incepú Anulu II alu „Observatoriu-lu“. Condi-tiunile de abonamentu se potu vedea in fruntea diariulu.

Pentru mai mare inlesnire a onor. publicu cetitoriu si la rogarile ce ni se facura deschidemu prin acésta abona-mentu si pe

Triluniulu Ianuariu—Martiu cu 2 fl. v. a.

Esemplarie complete si legate din cursulu anului trecutú mai avemu nu-mai optu. Pretiulu unui esemplariu este de: 8 fl. v. a.

Cursulu monetelorú in val. austr.

Vien'a, 20 Ianuariu

Galbinii imperat. de auru	fl. 5.53 cr.
Moneta de 20 franci	„ 9.33 „
Imperialu rusescu	„ 9.30 „
Moneta germana de 100 marce	„ 57.65 „
Sovereigns englesi	„ 12.— „
Lira turcésca	„ 11.— „
Monete austr. de argintu 100 fl.	„ 100.— „

Cursuri de Bucuresci in Lei noi (franci).

16 Ianuariu.

Obligatiuni rurali din 1864 cu 10%	l. 100.25 b.
Imprumutulu Oppenheim din 1866 cu 8%	„ 100.— „
Obliga-iune de imprumutu dominiale din 1871 cu 8%	„ 98.75 „
Creditu fonciariu (hipot.) ruralu cu 7%	„ 91.75 „
Creditu fonciariu urbanu cu 7%	„ 83.50 „
Imprumutulu municipale non (alu capit.) din 1875 cu 8%	„ 96.25 „
Fondulu de pensiu (per 300 l. a.) cu 10%	„ 180.— „
Actiunile caliloru fer. rom. din 1868 cu 5%	„ 32.40 „
Actiunile caliloru fer., prioritati din 1868 cu 6%	„ 85.25 „

Cancelaria de advocatura.

Subscrisulu are onóre a face cunoscutu, cá dela 10 Ianuariu a. c. dupa st. nou a deschisu cancelaria de advocatura in Ving'a (comitatulu Temisiórei), strad'a principale Nr. 238 si ofere onorabilelu publicu servi-tiulu seu de jurisconsultu in tóte afacerile juridice, anume in cause de processe civili, urbariali, catastrale si funduarie, clironomii (hereditati, lasaménte), criminali etc.; primesce substitutiuni, comisiuni si interventiu-ni in ori-ce cause strictu juridice, administrative, finan-tiali etc.

In afacerile ce i se concredu, va purcede cu consciintia si punctualitate.

Demetriu Selageanu,

(58)1—3

advocatu.

The'a

antiarthritica si antirheumatica alui

WILHELM

curatitóre de sange spre a se folosi in ori-care anotempu cá singurulu midilocu curatitoriu de sange cu rezultate sigure.

Cu concessiunea cancel. c. r. de curte datu prin decisiune Vien'a, 7. dec. 1868.	Probata de-finitivu. Efecte exell. Resultatulu eminentu.	Prin p. in. patenta a M. Sale c. r. aso-curata contra falsificarii. Vien'a, 28 martie 1871.
--	--	---

The'a acést'a curatia organismulu íntregu, strabate pártile íntregulu corpus si folosindu-o cá beutura departéza dintr'insulu tóte materiile stri-cacióse, cate se voru fi adunatu, cum nu face nici o medicina; si efectulu siguru este durabilu.

Vindecarea perfecta a arthritei, reumatis-mului, bóla englezésca, si a altoru bóle íncechite incurabili, ale raneloru, cari puroiéza ne íncetati, ale bóleloru genitáli si bubeloru, ale sgrabantielorú pe trupu si in fácia, ale peteloru, bubeloru si-philitice.

The'a acést'a au produsu **resultate fórte favorabili** mai alesu in infiatu de ficatu si de splina, cum si in greutáti hemoroidali, in doreri

de nervi, de muschi de íncehiaturi, de udu, polu-tiuni, ímpotentie, scurgeri la femei etc.

Suferintie cum sunt bólele scrofulóse, infiatu'r'a ghianduriloru se vindeca íute si perfectu, la aceia, cari beau The'a necurmatu, fiindu ca ea este unu midilocu domulu dissolvatoriu si promo-vatoriu de urina.

Resultate admirabili sigure.

Dlu Franciscu Wilhelm, apotecariu in Neunkirchen langa Vien'a.

Wocheiner Feistritz (in Carniolia), 1 oct. 1872.

On. Dle! Mai am éra si trebuintia de vreo trei pachete din the'a dtale curatitóre de sange, pentru ca dupa-ce am cumperatu de la dta de 2 ori si am folositu acestu midilocu exellentu „the'a anti-arthritica si antirheumatica a lui Wilhelm curatitóre de sange“ m'am convinsu de ajunsu de minu-natulu ei effectu. Te rog se'mi trimiti the'a curatitóre de sange cu receperea plátii prin posta.

Cu totu respectulu

Ioanu Jerala, capelacu.

Dlu Fr. Wilhelm, apotecariu in Neunkirchen langa Vien'a.

Tuschkau langa Pilsen, 1 oct. 1872.

De asiú fi cunoscutu mai nainte poterea vin-decatóre „a theei dtale antiarthritice, antirheumatice, curatitóre de sange“ asiú fi scapatu de multu de o bóla vechia si asiú fi si mai bogatu cu o suma considerabila cheltuita fora scopu pentru restaurarea

sanéttii mele. Pan' acum am trasu acestu midí-locu nepretiuitu de la Praga din depoulu dtale, astadi me adresezu d'a dreptulu catra dta si Te rogu s'mi trimite cu întórcerea postei 12 pachete pe langa receptiunea plátii. Cu totu respectulu

Josef Dilz.

Dlu Fr. Wilhelm, apotecariu in Neunkirchen langa Vien'a.

Gutenstein, 1 oct. 1872.

Se 'mi mai trimiti catu mai curendu 2 pachete „thea antiarthritica, antirheumatica, curatitóre de sange a lui Wilhelm“ precum mi-ai mai trimisu prin posta. Eu vedu, ca fora the'a dtale nu mai pociu existe. Cu tóta stim'a

Florian Haselsteiner,

Nr. 43 in Klosterthal.

Preste puçinu va urmá continuarea epistololoru de recunoscentia, fiindu preste potintia a te publicú dintr'odata pe tóte.

Se ve feriti de falsificari si insielatiuni.

On. publicu la cumperare se binevoiesca a reflecta exactu la marc'a si firm'a mea tiparite pe din afora pe pachetu, pentru cá se nu fi insielatu prin falsificari.

Adevérata thea antiarthritica, antirheumatica curatitóre a lui Wilhelm, se póte trage numai din prim'a fabricatiune internationala antiarthritica, anti-rheumatica curatitóre de sange in Neunkirchen langa Vien'a, séu din depozitele mele publicate prin diarie.

Unu pachetu, impartitu in 8 dose, preparatu conformu instructiunei date de medicu dimpreuna cu informatiunea despre folosire in diverse limbi consta 1 fl., pentru timbru si pachetare separatú 10 cr.

Pentru comoditatea o. p. adevérata thea anti-arthritica, antirheumatica, curatitóre de sange a lui Wilhelm se mai ada in:

Sabiu la Frid. Thallmayer, comerciantu. Abrid: F. Tones & Comp. Bistritia: Fridricu Kelp, Tergovits & Zintz, Dietrich & Fleischer.

Blasiu: Carol Schieszl, apotecariu. Orastia: Carol Reckert, apotecariu. Alba-Julia: Iuliu Fröhlich, apotecariu. Clusiu: Ad. Valentini, apotecariu. Brasiovu: Ferd. Jekelius, apotecariu. Lechintia: Friedr. Scheint, apotecariu. Feldióra (langa Brasiovu): Friedr. Folberth, apotecariu.

Ili'a, C. Höffinger, apotecariu. Osiorheiu: Max Bucher. Sabesiu, I. C. Reinhard, apotecariu. Bai'a mare: I. Horacek, apotecariu. Aiudu: August Binder, apotecariu. Miercuria: Chr. Fr. Schimmert, apotecariu. Romanu (Moldova): Josef Dannfy, apotecariu. Sedióra: Josef B. Teutsch, comerciantu. Reghinulu s.: S. & I. Leonhardt. Huniadóra: Fried. Acker, apotecariu. Rosia: Ludw. Moldovan, apotecariu. Ocn'a (I. Sabiu): Joh. v. Cronberg, apotecariu.

(23) 29